

רצוי נחמן

לזכרון נצח מורינו רבי ישראל בער אודסר, זצ"ל

סיפור השבוע

* מקום לידתו וישיבתו ונסיעותיו וטלטוליו *

שש ... (ק"ח) בשנת תקס"ז נסע (רבונו ז"ל) לנאורויטש ואוסטרהא וזאסלאב ודובנא ושאר קהלות. והיה אז גם פן בקהלת קדש בראד, ושהה בדרך זה בערך חצי שנה. ואין שום אדם יודע מה עשה בנסיעה זו. כי לא קבל שם ממון בנסיעה זו, גם ברב המקומות שהיה שם לא ידעו ממנו כלל, בפרט בבראד שנכנס לשם לבדו בהעלם גדול וכו'. ובנסיעה זו נפטרה אשתו בזאסלאב שהיתה שם אצל הדאקטור [רופא]. ואנחנו היינו שם על חג השבועות, ואחר פטירת אשתו באותו הקיץ נשתנך מבראד. ואז בא עליו חולאת ההוסט [שעול] ואמר תכף שישתלק ובחדש אלול נשא אשתו השנייה:

שש (ק"ט) ותכף אחר ראש השנה תקס"ח נסע ללמברג ושהה שם עד אמצע הקיץ. ובא לביתו על פרשת בלק בשנסע ללמברג נסע דרך וואלטשיסק ושם רצה לעבר על הגרעניץ [הגבול] ולא היה יכול לעבר ונתעכב שם יותר משני שבועות. פעם אחת חלם לו בלילה שעמדו חילות רבות מהקיסר שלנו וכן כנגדם חילות רבות מהקיסר הויני, והקיסריות בעצמן היו שם. ובקש רבונו זכרונו לברכה מאדון אחד שיניח אותו לעבר. ואמר אותו בודאי לא אניח לעבר למדינתנו. והדבר היה נראה שאמר לו שהוא מתירא פן יבלבל שם המדינה וכו'. והלך ובקש מהקיסר דשם בעצמו, ואמר אני איני מתירא אני מניחו לעבר לשם. והקיץ בבקר וספר להאיש שהיה עמו ...

החמשון מעבר לך

דרך ה' יתברך שהוא עוסק ברחמי לקרב את האדם בכמה דרכים, אך אף על פי כן הוא מניח לו מקום להסתפק קצת בשביל נסיון ובחירה.

ויבטחוק באמונה שלמה על ידי שמסתכל על האמת על כל החסדים שעשה ה' יתברך והאיר בו מרחוק רמזים בכמה דרכים להודיעו היכן האמת בודאי יזכה לכל טוב אמתי ונצחי, אבל אם ירצה לבקש תואנות לפרש, נותן לו ה' יתברך מקום לטעות יותר ויותר וצריך אחר כך יגיעות גדולות ועצמות מאד ביותר קדם שיזכה אל האמת וכלי האי ואולי. עד שיכול לפטר מן העולם ולא יזכה אל האמת ויצטרך לסבל מה שיסבל ולהתגלגל בכמה גלגולים עד שיבוא להתקרב אל האמת, שהיה בידו לזכות בו עתה על ידי נסיון קל להשליך תאנות הכבוד והנצחון ולהסתכל על האמת לאמתו: וזה שהקפיד עליהם ה' יתברך ואמר למשה: עד אנה ינאצני העם הזה ועד אנה לא יאמינו בי בכל האתות אשר עשיתי בקרבם. כי הלא כבר התחלתי להאיר להם האמת על ידי כל האותות אשר עשיתי בקרבם ועדין אינם מאמינים מחמת הקשיות שלהם שרוצים להבין ולראות הכל מיד.

על-כן גזר עליהם אז הגלות והחרבן שנמשך עד הנה שיצטרכו להתנסות בכל דור נדור בענין זה שמי שירצה להסתכל על האמת על ידי כל מה שפבר התחיל ה' יתברך להאיר בו, ויכל להבין היכן האמת ויתחזק באמונה על כל מה שאינו יכול להבין ולהפך להפך. וזכה תלויה עקר הגאולה, כי עקר הגאולה תלויה באמונה, כמו שכתוב: תבואי תשורי מראש אמונה. והבן היטב אם תרצה לחוס על חייך הנצחיים. (שבועות ב', אות ט"ז)

שְׁלַח-לָךְ

* מתוך ספר לקוטי הלכות *

ויבא עד חברון ... (יג,ב)

ב שרוצים לבוא לארץ ישראל, ששם עקר כלליות כל הקדשות, אזי מתגברים ומשתטחים המניעות והעובדים הנמשכים מבגדים הצואים, שאי אפשר להכניעם כראש בכה התורה והצדיקים, והעקר בכה קברי הצדיקים שפבר נסתלקו ובאו למנוחתם. ועל-כן בשראה כלב שמתגברים מאד עצת המרגלים שרוצים לפגם בקדשת ארץ ישראל, הלך ושתטח על קברי אבות. ועל-כן גם בתחלת גאלת מצרים שהיתה בשביל לבוא לארץ ישראל כתיב: ויקח משה את עצמות יוסף עמו, בחינת קבר הצדיק (הלכות בציעת הפת ה', אות מ"ז לפי אוצר היראה - ארץ ישראל, אות י"א)

ועד אנה לא יאמינו בי ... (יד,א)

בחינת חטא המרגלים היה, שנתן להם ה' יתברך מקום לטעות על שרצו לחקר יותר מדאי, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אני אמרתי להם שהיא טובה והם לא רצו להאמין וכו', חייך שאני נותן להם מקום לטעות וכו'. כי ארץ ישראל היא עקר בחינת אמונה, כמו שכתוב במקום אחר והם רצו לראות בעיניהם מיד איך באין לארץ ישראל. ולא רצו לסמך על אמונה אף על פי שפבר ראו אותות ומופתים נוראים ונפלאים כאלה, אף על פי כן אמרו: נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ וכו'.

כי רצו לראות ולהבין האמת מיד, על-כן נתן להם ה' יתברך מקום לטעות וגרמו בכנה לדורות עד היום שמתארך הגלות על ידי זה. ועקר הגאולה תלויה בזה, כי פן

שיחות הר"ן (ק"ג) פעם אחת אמר: **אצל מי שאני לוקח ומקבל ממון וכיוצא, אני נותן לו כי בזה שאני מקבל אני נותן** (והוא ענין המבאר בהמעשה של יום הששי מהשבעה בעטליקס, שהתפאר אחד את עצמו בנפלאות הכס שיש לו בידו, עין שם):

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר. (קל"מ ב', טו)

טוב להגיד ולשיר **נ נח נחמן מאומן** לזכות לכל הישועות

= התבודדות (חלק ב') =

... (המשך הסיפור) ... והקיץ בבקר וספר להאיש שהיה עמו ואמר לו אני יודע שהיום אעבר הגרעניץ פי כך חלם לי, וכן היה שעבר אותו היום הגרעניץ. ובענין החלום הנ"ל יש עוד דברים פי נשכח הרב פי לא נכתב בזמנו:

... (קכ) בשנת תק"ע נסע לאומין. בשנת תקע"א נסתלק שם. וכל המעשיות שיש בכל נסיעה ונסיעה, ובכל מקום שישב שם, קצתם כבר נרשמו במקום אחר, ורובם נשכחו. חוץ מזה יש הרבה יותר מה שאין אנו יודעים כלל, פי בנדיאי אין שום אדם יודע תכן פגנות נסיעותיו הקדושים:

... (קכא) בשנת תקס"ה בין פסח לעצרת נסע לשאריגראד ושהה שם שני שבועות. וגם נסיעה זו היתה פליאה גדולה מאד וכו'. ופתאום יצא משם, ואמר שבורח כמו מאש. ואחר כך היה שם שרפות גדולות כמה פעמים, ואמר אלו היו יודעים בני שאריגראד הטובה שעשיתי להם וכו' אף-על-פי-כן כל זה טוב מעפוש רחמנא לצלן. ומוכן מדבריו שהצילם על-ידי ישיבתו שם מעפוש רחמנא לצלן. אלה מסעי בני ישראל אשרי הזוכה ויזכה לידע סוד אחד מנסיעותיו הפליאות מאד שלא היה להם שום טעם על-פי פשוט. ואמר בעת שנסע לנאנורטש אלו היו העולם יודעים ענין נסיעתי היו מנשקים הפסיעות שלי, בכל פסיעה ופסיעה של נסיעתי אני מכריע את כל העולם כלו לכף זכות ...

... אחר היה רגיל להתבודד בלילה ביער, וקרה שחרג ממנהגו מחמת הגשמים, וכשאמר זאת לר' ישראל, הוא שתק בהתחלה, ואחר-כך הוכיח אותו ברמז ואמר לו, שמחזיק מ'הברסלבים המשגעים' שהולכים להתבודד בכל מזג אויר.

אחר היה פעם מאד מבבלב ונגש לר' ישראל ואמר לו שהוא צריך לדבר אתו, השיב לו ר' ישראל שהוא צריך לדבר עם השם יתברך. (סיון תשנ"ב - ביתר)

בענין ההתבודדות בשבת, ר' ישראל אמר לאחד להתפלל על קדשת המחשבה, וגם להגיד להשם יתברך שיש לו ירידה בענין מסים, אבל לא להתודות.

אמר: "צריך להזהר לברך בכונה, הברכה היא התבודדות. מדברים עם השם יתברך".

ר' ישראל ספר, שכשר' ישראל קרדונו היה יוצא מביתו בלילה כדי ללכת להתבודד, היה אוחז את געליו בידיו כרוכות באיזה סמרטוט בכדי שלא ישמעו השכנים את פסיעותיו, (והצנע לכת עם אלקיך).

ר' ישראל ספר, שר' נתן בייטלמאכער היה קם חצות בוקנתו ועולה לגג בשקט להתבודד, ושנסה להסתיר זאת אפלו מאשתו.

פעם אמר: "ברוך השם, השם נתן לי חדר לבד, האשה של הבעל הבית רק נכנסת ויוצאת לפעמים לצרפה ולא אומרת אפלו 'שלום', כמו חתיכת עץ. איך היא יודעת שאני אוהב את זה?..."

עצות ותפילות

תפלה, לג-לד

נתבטל גרוש ומחלקת מן העולם ונתרבה שלום בעולם, ונעשה שלום בין ישראל לאביהם שבשמים ונתתקן הקדושה, ונתתמת בבחינת חותם בתוך חותם (לקוטי מוהר"ן, סימן כב).

מי שממית עצמו על התפלה ומוסר את נפשו בתפלתו, ידע שבמקום שנכנסין בו מחשבות זרות וצריך להעלותם, שם צריך לו למסר נפשו ביותר, ועל-ידי זה יעלה נצוצי הקדושה (שם, סימן כו).

יהי רצון מלפניך ה' אלקינו ואלקי אבותינו, שתעזרני ותזכני להתפלל תפילתי לפניך בכונה גדולה, ואזכרה שלא יצא שום דיבור של התפלה מפי בלא כונה, ואשמע באזני ובלבי היטב מה שאני מוציא מפי, שאשמע מה שאני מדבר, ואכון היטב בכל דיבור ודיבור של התפלה. ותעזרני שאזכרה להתפלל ולהתחנן תמיד במסירת נפש, ותשמרני ותצלני ממחשבות זרות שבתפלה, ותתן לי כח וגבורה להתגבר על כל המחשבות זרות שבתפלה, להכניעם ולשברם ולגרשם ולבטלם, שלא יתקרבו לתפילתי כלל.

וקומה בעזרתי, ותן בלבי בינה ודעת ועצה וגבורה וקדושה, שאזכרה להתגבר ביותר בכל מקום בתפלה שבאים שם עלי מחשבות זרות לבלבל חס ושלום, שאתגבר באלו המקומות דייקא בהתגברות גדול ועצום מאד, ובמסירת נפש ביותר, ואזכרה

כל אדם יש לו בחינת נגלה ונסתר שהם בחינת תורה ותפלה. וצריך כל אדם לעלות בכל פעם מדרגא לדרגא לעשות מהנסתר נגלה. וזה זוכין על-ידי למוד תורה ולהרבות בתפלה להשם יתברך, עד שינגלה לו השם יתברך הנסתר ממנו, ויהיה נעשה מהנסתר נגלה ויהיה לו נסתר גבה יותר. ואחר כך יתפלל עוד עד שיתגלה לו גם הנסתר הזה, וכן בכל פעם ילך מדרגא לדרגא גבוהה יותר, לבקש בכל פעם מהשם יתברך להשיג הנסתר הגבה יותר עד שישגי וכו' עד שיהיה נכלל בתחלת האצילות, ואחר כך יהיה נכלל באין סוף. ואז יזכה לתורת ה' ותפלת ה' באמת. ועל-ידי דרך זה זוכין לשמחה. ועל-ידי השמחה זוכין לעזות וקדושה, שעל-ידי זה נכנסין אל הקדושה, להתקרב לצדיקי אמת לקבל מהם האמונה הקדושה בשלמות גדול. וכל זה זוכין על ידי תפלה בכונה שלמה, כי תפלה בכונה כוללת הכל. ועקר התפלה היא על-ידי היראה שהיא הבושה מהשם יתברך לכל יחטא חסד-ושלום, ועל-ידי זה זוכין לכל הנ"ל. ועל-ידי זה זוכין שיהיה לו בחינת ידים לקבל מוסר ממוכיחי אמת, ועל-ידי זה

להתגבר אז בכל עו ותעצומות, ואמסר נפשי אז יותר ויותר, עד שאזכרה לשברם ולנצחם ולטהר את התפלה מכל מיני מחשבות זרות ובלבולים.

ואזכרה לברר ולהעלות נצוצי הקדושה המבלבשין בהמחשבות זרות, ותתן בי כח לבררם ולתקנם ולהעלותם למקור חוצבם להשיבם אל הקדושה, ותרחם עלי ותושיעני תמיד שתהיה תפילתי זכה ונקיה בלי שום פסולת ובלו שום מחשבות זרות, באפן שתוכל תפילתי לעלות לנחת ולרצון לפני כסא כבודך, ותעלה ותנשא להיות פתור לראשך, ותתפאר ותתענג בתפלתנו, ויהיו לך שעשועים גדולים מתפילתינו ותחנונתנו תמיד, ותמלא רחמים עלינו ותשיב פניך אלינו, ותביא לנו את משיח צדקנו במהרה בימינו, אמן: (לקוטי תפילות - מתוך תפילה כו)

תפלה